

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7CoP/91/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7120206569
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Frederika Zozuláková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7120206569.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Frederiky Zozulákovvej a členov senátu JUDr. Jozefa Maruščáka a JUDr. Jany Dudíkovej vo veci starostlivosti súdu o mal. H. T. nar. XX.X.XXXX zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice dieťa matky D. Q.F. nar. XX.X.XXXX bývajúcej na Ľ. ul. XX v P. a otca H. T. nar. XX.X.XXXX bývajúceho F. J. XX v P. zastúpeného JUDr. Helenou Knopovou advokátkou so sídlom Advokátskej kancelárie na Štúrovej č. 20 v Košiciach v konaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Košice I. č. k. 11P/59/2020-6 z 10.6.2020 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zveril maloletého H. T. do osobnej starostlivosti otca. Matku zaviazal prispievať na výživu maloletého H. vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného prepisu vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca od doručenia uznesenia.

2. Súd prvej inštancie vychádzajúc z obsahu návrhu a pripojených listinných dôkazov dospel k záveru, že sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia a zveril maloleté dieťa dočasne do osobnej starostlivosti otca. Súd prihliadol na skutočnosť, že matka v súčasnosti nezabezpečuje náležitú starostlivosť o maloleté dieťa a pri posudzovaní záujmov maloletého dieťaťa zohľadnil úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa ako aj bezpečnosť a stabilitu prostredia, v ktorom sa zdržiavalo, ochranu dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu a ohrozenie vývinu dieťaťa. Súčasne matku zaviazal prispievať na jeho výživu v nevyhnutnom rozsahu a to vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu s prihliadnutím na základné potreby maloletého dieťaťa.

3. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote odvolanie matka z dôvodu, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Nikto neprišiel tento prípad hlbšie preskúmať, neprišla kolízna opatrovníčka, nikto nezisťoval pomery. Len na základe subjektívneho názoru navrhovateľa vydal súd prvej inštancie uznesenie, ktoré nekorešponduje s realitou. Ak by sa niekto spýtal na názor maloletého, zistil by, že nemá taký silný vzťah k otcovi ako k nej. Navrhovateľ od narodenia maloletého na jeho výživu ničím neprispieval, kúpil mu len plienky, nohavice, košeľu, dve súpravy na leto a botasky. K jej starostlivosti nemal výhrady do doby, keď si od neho žiadala výživné, ktoré jej po naťahovačkách dal iba v mesiacoch apríl a máj 2020 po 100€. Má vedomosť, že navrhovateľ v roku 2019 chcel dať urobiť testy DNA, pretože neverí, že maloletý je jeho synom. Ak bol maloletý chorý, odmietol s ním ísť na pohotovosť, hoci je vlastníkom motorového vozidla, nebol ochotný kúpiť mu lieky a odmietol ho navštíviť z obavy pred nakazením. Navrhovateľ žije v domácnosti s ľuďmi, ktorí podľa lekárskeho správ majú psychické problémy a ktorí sa o maloletého starali v jeho neprítomnosti. Zakaždým, keď bol maloletý u otca, prišiel s modrinami či vypretým zadočkom. Má vedomosť o tom, že pri maloletom pravidelne požívali alkohol. V neposlednom rade chce upozorniť na to, že navrhovateľ

odsúdili za spáchanie trestného činu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Trestného zákona, pretože vykonal súlož s osobou mladšou ako 15 rokov. Je pravda, čo uvádza navrhovateľ, že chcela dať maloletého na adopciu, ale po dohode s ním, kvôli ťažkej situácii ich oboch. Vzhľadom na uvedené skutočnosti je pochopiteľné, že sa obáva toho, aby maloletého zverili do starostlivosti otca. Zároveň žiada, aby súd upravil styk otca s maloletým a určil výživné na maloletého.

4. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že nie je pravda, že neprispieval od narodenia na výživu maloletého. Všetky výdavky hradili spoločne, keďže matka nie je zamestnaná a nemá príjem a keďže v minulosti fungovali ako pár. Nie je pravda, že nemal výhrady k starostlivosti o maloletého syna. Mal ich od prvej chvíle a vôbec nesúvisia s akýmkoľvek výživným. Výživné neplatí matke, keďže ona sa o syna nestará osobne, ale starej matke maloletého, ako je zrejmé z jeho návrhu na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, ako aj z uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia. Výmyslom matky je i to, že odmietol ísť na pohotovosť zaplatiť lieky. Ak by mal k maloletému takýto vzťah, nežiadal by ho predsa do svojej osobnej starostlivosti. Za urážlivé považuje tvrdenie matky o psychických problémoch príslušníkov jeho rodiny a o modrinách alebo iných zdravotných problémoch maloletého. Nie je pravda, že by užíval alkohol pri maloletom, aj ďalšie tvrdenia sú nezmyslom. Je pravda, že bol podmienene odsúdený podľa § 201 ods. 1 Trestného zákona, ale matka účelovo neuviedla, že bol stíhaný za súlož s ňou, s ktorou aj žil. Poukazuje na skutočnosť, že matka nerešpektuje vykonateľné rozhodnutie súdu, ktorým mu bol maloletý syn zverený do osobnej starostlivosti a z tohto dôvodu bol nútený podať návrh na výkon rozhodnutia. Na základe vyššie uvedeného navrhuje, aby odvolací súd napadnuté uznesenie potvrdil.

5. Kolízny opatrovník v správe z 21.7.2020, sp. zn. OSPODaSK/2020/10904 SDD76/2020 uviedol, že ÚPSVR Košice spisovú dokumentáciu rodiny vedie od roku 2016 z dôvodu anonymného podania z 2.2.2016, podľa ktorého maloletá D. Q. sa stýka so staršími mužmi od svojich 12-tich rokov. Rozsudkom Okresného súdu Košice I. sp. zn. 18P/62/2017 boli priznané matke D. Q. rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k starostlivosti o maloletého H. T.. Otec maloletého H. T. podal 3.6.2020 na Okresný súd Košice I návrh na úpravu práv a povinností neodkladným opatrením a dňa 7.7.2020 návrh na výkon rozhodnutia, ktorý sa prejednáva v konaní pod sp. zn. 41Em/4/2020. Matka maloletého p. D. Q. s podaným návrhom nesúhlasí. S otcom maloletého sa stretáva od svojich 14 rokov. Prvé tehotenstvo bolo ukončené potratom vo veku 14 rokov. Z druhého tehotenstva pochádza maloletý H.. Matka uviedla, že tretieho dieťaťa sa po pôrode vzdala, keďže výchovu dvoch detí by podľa svojho uváženia nezvládla. V súčasnosti je tehotná a termín pôrodu má v mesiaci august. Býva v staršom rodinnom dome, ktorý nemá fasádu, na poschodí sú dve izby a na prízemí kuchyňa a sociálne zariadenie. Matka spáva v obývacej izbe spolu so synom na rozťahovacej sedačke. Maloletý H. nemá k dispozícii svoju vlastnú posteľ, podľa vyjadrenia matky je takto zvyknutý. Obývacia izba je kompletne zariadená, dieťa nemá samostatný kútik na hranie. Schody na poschodie sú vo veľmi zlom stave, nebezpečné pre trojročné dieťa. Dvor je neupravený a vo veľmi zlom stave, poškodený chodník z betónu a zeminy. Pri opätovnom prechádzaní okolo domu po sociálnom zisťovaní u otca maloletého, matka so starou matkou sedeli na stoličkách na dvore a maloleté dieťa sedelo a hralo sa na zemi. Matka poberá iba prídavok na dieťa, iný príjem nemá. Doposiaľ bola zamestnaná na dohodu. Uviedla výdavky na stravu 50€, výdavky na syna sú 300€ na stravu, oblečenie, matka sa k výdavkom na syna nevedela vlastne vyjadriť. Na otázku, z akých financií pokrýva výdavky na syna, na domácnosť a zdravotnú starostlivosť, zamyslela sa a uviedla, že domácnosť hradí jej matka, jej sestra posielala z Belgicka 150€ a jej priateľ, ku ktorému sa plánuje cca. o dva mesiace sťahovať na E. XX v P.. Ukončené vzdelanie matky je základné, pri otázke o zverení dieťaťa uviedla spočiatku, že požaduje striedavú starostlivosť, čo po rozhovore úrad zistil, že nemá vedomosť, čo to znamená, následne uviedla, že požaduje dieťa zveriť do svojej osobnej starostlivosti, výživné 100€ a styk otca s maloletým upraviť na každý druhý víkend. Na otázku prečo doposiaľ neriešila úpravu styku a vyživovaciu povinnosť zo strany otca, uviedla, že sa nechcela ťahať po súdoch. Matke bolo vysvetlené, že návrh na výkon rozhodnutia, nie je zverenie maloletého do starostlivosti oboch rodičov ako sa domnieva a následne bola patrične poučená o zmysle podaných návrhov. Úrad vykonal pohovor s maloletým bez prítomnosti matky. Maloletý H. bol smelý, odpovedal iba jednoslovne a trocha nezrozumiteľne na svoj vek. Na otázku, kde býva otec odpovedal „preč“, použil slová „príde“, „nič“, ukázal autá, ktoré mu kúpil „tatík“ ako sám povedal a hral sa v izbe s hračkami. Otec maloletého p. H. T. trvá na podanom návrhu s poukazom na skutočnosť, že matka nezabezpečuje synovi patričnú výchovu, maloletý nekomunikuje zrozumiteľne, nemá dostatočnú slovnú zásobu, do veku troch rokov používal plienky. Otec syna naučil používať nočník, navštevoval maloletého v domácnosti matky, uspával ho, keďže matka večer odchádzala z domu a dieťa je často v starostlivosti starej matky. Stávalo sa, že matka sa nevrátila domov aj niekoľko dní a starostlivosť o dieťa zabezpečovala stará matka alebo

zavolala jeho, aby sa o dieťa staral. Maloletý H. býva uňho počas víkendov, kde pozná prostredie a cíti sa tam dobre, ako otec podotkol, často odmietal odísť k matke a chcel zostať naďalej uňho. Otec býva v rodinnom dome, kde má k dispozícii izbu, v ktorej sa nachádza manželská posteľ, skriňa, posteľ pre maloletého H., vlastný kútik na hranie, dom je zariadený, spolu s otcom tam býva jeho matka, sestra, strýko a teta. Pri dome je dvor a záhrada, kde je dostatočný priestor. Otec maloletého je zamestnaný v Hi-Technology Mouldings Slovakia, s.r.o., na pozícii technik výroby v 3-zmennej prevádzke. Príjem má 800€, občasné brigády 10-15€. Má výdavky za úver 200€, telefón 30€, kredit 15€, strava 100€, prispieva na domácnosť 100€, nečakané výdavky na maloletého 2x 100€, plienky, ak ho matka požiadala pre syna zakúpil a osobne doručil matke. Otec poukázal na nezodpovedný prístup matky k výchove syna, na adopciu, ktorú podstúpila, keďže sa nedokáže postarať o dve deti a zároveň poukázal, že v auguste porodí ďalšie dieťa a nevie, aký postoj zaujme. Podľa jeho názoru matka sa sťahovať nebude a má vedomosť, že jej terajší priateľ holduje alkoholu a aj jeho matka. Poukázal na skutočnosť, že matka maloletého často odchádzala z domu a bez upovedomenia sa vrátila o niekoľko dní a hlavne upozorňuje na časté striedanie jej partnerov. Ďalej uviedol, že matka nedostatočne zabezpečuje starostlivosť o syna, nevenuje sa vývinu dieťaťa, nerešpektuje rozhodnutia súdu. Uznesením Okresného súdu Košice I bol maloletý zverený do jeho osobnej starostlivosti, matka mu odmietla dieťa vydať, preto podal návrh na výkon rozhodnutia. Na základe uvedených skutočností úrad súhlasí s rozhodnutím súdu o zverení maloletého H. do osobnej starostlivosti otca do rozhodnutia súdu vo veci samej po vypočutí účastníkov konania a preukázania relevantných dôkazov.

6. Podľa ustanovenia § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie v rozsahu vyplývajúcom z § 65 a § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario a dospel k rovnakému právnomu záveru ako súd prvej inštancie, že v danom prípade boli splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia v súlade s návrhom otca.

9. Podľa ustanovenia § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. K odvolacej argumentácii matky, že súd prvej inštancie nevykonával dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je rýchla, i keď len dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov, pričom o veci sa nerozhoduje na základe výsluchu oboch procesných strán a vykonania dokazovania o skutočnostiach týkajúcich sa existencie dôvodov obsiahnutých v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (§ 329 ods. 1 CSP), ale súd vychádza iba zo skutočností uvádzaných navrhovateľom v návrhu, resp. ak je návrh podaný v priebehu konania, z výsledkov doposiaľ vykonaného dokazovania. Neodkladné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb, nie je konečným rozhodnutím, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovieť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčených a tvrdených skutočností bez toho, že by musel byť tvrdý nárok nepochybné preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechané na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. V štádiu, keď súd rozhoduje o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je reálne, aby vykonával rozsiahle dokazovanie za účelom overovania tvrdení účastníkov konania, preto námietky matky uvedené v odvolaní budú predmetom dokazovania vo veci samej.

11. Vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritným záujem dieťaťa. Inštitút neodkladného opatrenia v konaní starostlivosti o maloleté dieťa má slúžiť k ochrane práv dieťaťa v situáciách, keď existuje obava z porušenia alebo ohrozenia práv dieťaťa, do doby, keď o výchove dieťaťa, ktorá je inštitútom hmotného práva nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. V konaniach starostlivosti súdu o maloleté deti však nie je pri nariaďovaní neodkladného opatrenia potrebné odôvodňovať nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, ale postačuje, ak je dočasná úprava pomerov maloletého dieťaťa v záujme maloletého dieťaťa.

12. V prejednávanej veci sa odvolací súd stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že boli splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia, pretože skutočnosti tvrdené otcom takýto záver odôvodňujú. Matka vo svojom vyjadrení nepoprela tvrdenia otca týkajúce sa nedostatkov v jej starostlivosti o maloletého, napr. skutočnosť, že opúšťa domácnosť aj na niekoľko dní a starostlivosť prenecháva na starú matku maloletého, svoju obranu zamerala skôr na spochybňovanie vhodnosti výchovných podmienok v domácnosti otca. K tomu odvolací súd dodáva, že domáce prostredie a výchovné pomery účastníkov konania sú objektivizované správou kolízneho opatrovníka, ktorý prešetril pomery v domácnostiach oboch rodičov, z ktorej vyplýva, že vhodnejšie pomery na výchovu maloletého prevažujú u otca, a podľa jeho názoru je nariadenie neodkladného opatrenia do skončenia konania vo veci samej opodstatnené, pretože zohľadňuje záujem maloletého dieťaťa.

13. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 3 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).